WIKIPEDIA

Liaoningopterus

Liaoningopterus	
Status: Uitgestorven, als fossiel bekend	

Taxonomische indeling	
Rijk:	Animalia (Dieren)
Stam:	Chordata (Chordadieren)
Klasse:	Reptilia (Reptielen)

Orde
Pterosauria
Kaup, 1834

Afbeeldingen op Wikimedia Commons

Portaal **Biologie** **Herpetologie**

Liaoningopterus gui is een pterosauriër, behorend tot de groep van de Pterodactyloidea, die tijdens het vroege Krijt leefde in het gebied van het huidige China.

De soort is in 2003 benoemd en beschreven door Wang Xiaolin en Zhou Zhimin. De geslachtsnaam is afgeleid van Liaoning en een gelatiniseerd Klassiek Grieks *pteron*, "vleugel". De soortaanduiding eert professor Gu Zhiwei, een specialist op het gebied van ongewervelden die baanbrekend werk heeft verricht bij de studie van de Jeholbiota.

Het fossiel, holotype **IVPP V 13291**, is bij Xiaoyougou nabij Lianhe in Liaoning gevonden in de Jiufotangformatie (Jehol-groep), Barremien- Aptien. Het ligt, niet echt in verband, op een enkele, gefragmenteerde, plaat en is platgedrukt. Het bestaat uit een gedeeltelijke schedel, de onderkaken en wat delen van het overige skelet zoals een halswervel en botten van de vleugelvinger.

De schedel is zeer langgerekt en plat met een geschatte lengte van 610 millimeter. De achterkant ervan is losgeraakt en ligt in een linker- en rechterdeel apart. Er bevindt zich een lage (maximaal zeventien millimeter hoog), 120 millimeter lange en symmetrische, kam op de snuit. Hij begint bij het vijfde tandenpaar, bereikt zijn hoogste punt bij het negende paar en eindigt bij het twaalfde. De kaakrand van de bovenkaken is recht.

De zichtbare linkeronderkaak mist enkele stukken in het midden. Voor aan de onderkant draagt ook deze een kam.

De tanden zijn robuust en recht tot licht naar achteren gekromd met de grootste doorsnede op een derde van de lengte. Ze blijven beperkt tot het voorste deel van de kaken; in de bovenkaak niet verder dan een derde van de lengte van de *fenestra nasoantorbitalis*. Er staan er twintig in de bovenkaak en dertien of veertien in de onderkaak, dus 66-68 in totaal. Van achteren naar voren nemen ze toe in grootte tot aan het vierde paar van voren dat dubbel zo lang is als alle andere tanden. De vierde tand in de zichtbare linkerbovenkaak heeft een lengte van 81 millimeter: de grootste tand die van enige pterosauriër bekend is. De grootste tand in de onderkaak heeft een lengte van 41 millimeter. De achterste tanden zijn meestal iets naar achteren gericht en de voorste tanden meer naar voren maar de oriëntatie is erg variabel. Op de derde, vijfde, zevende, negende en elfde positie van de bovenkaak zijn kleinere tanden aanwezig. De beschrijvers verklaren deze als vervangingstanden die net uitgekomen zijn.

Van de halswervel had het wervelcentrum een lengte van 46 millimeter en een hoogte van 34 millimeter. Van de vleugelbotten is het eerste kootje van de vleugelvinger herkenbaar; het heeft een lengte van ongeveer vijftig centimeter.

Wang nam een verwantschap aan met gelijktijdige Braziliaanse vormen en plaatste *Liaoningopterus* in de Anhangueridae, voornamelijk vanwege de schedelkammen. Een exacte kladistische analyse van Lü Junchang uit 2006 had als uitkomst dat *Liaoningopterus* een basale positie had in de Anghangueridae. Een analyse van Ji Qiang in 2008 gaf *Liaoningopterus* in een trichotomie, een niet nader te bepalen verwantschap tussen drie vormen, met *Anhanguera* en *Tropeognathus*. Volgens het alternatieve begrippenapparaat van David Unwin zou *Liaoningopterus* zo tot de Ornithocheiridae behoren.

Liaoningopterus was ten tijde van de ontdekking de grootste pterosauriër uit China beschreven en had een geschatte vleugelspanwijdte van ongeveer vijf meter. Wang veronderstelde een levenswijze als viseter en noemde als mogelijke prooien *Jinanichthys*, *Peipiaosteus*, *Protopsephurus* en *Sinamia*.

Literatuur

- Wang X.-L. and Zhou Z.-H., 2003, "Two new pterodactyloid pterosaurs from the Early Cretaceous Jiufotang Formation of Western Liaoning, China", *Vertebrata PalAsiatica* **41**(1): 34-41
- Andres, B. and Ji Q., 2008, "A new pterosaur from the Liaoning Province of China, the phylogeny of Pterodactyloidea, and convergence in their cervical vertebrae", *Palaeontology* **51**(2): 453–469